

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย กองกลาง งานประชุม โทร. ๓๐๓๖ โทรสาร ๓๐๓๗

ที่ อว ๖๙.๒.๑.๒/๐๒๐๕

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

เรียน คณบดีทุกคณะ-วิทยาลัย/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการกอง

ด้วยเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือแจ้งให้มหาวิทยาลัยดำเนินการสำรวจจำนวน ตรวจสอบความ ชำช้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นตาม คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย โดยคำนึงถึง ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ หากเห็นว่าคณะกรรมการใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้อง อยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการ ในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ และให้แจ้งผลการดำเนินการ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สืบเนื่องจากการใช้ระบบคณะกรรมการก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเป็นกลไกที่นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลายของผู้ร่วมเป็นกรรมการมาปรับใช้ในการ กำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบ อย่างไรก็ตาม การใช้ระบบ คณะกรรมการเหมาะสมกับกรณีที่จำเป็นต้องระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อให้เกิด การใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมเท่านั้น ไม่เหมาะที่จะใช้กับการดำเนินงานที่เป็นงานในลักษณะปกติประจำ (routine) เพราะจำทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้ และเป็นภาระด้านงบประมาณของรัฐเนื่องจากจะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวข้องกับ การใช้ระบบคณะกรรมการหลายประการ เช่น ค่าเบี้ยประชุม และค่าบริหารจัดการต่าง ๆ และการใช้ระบบ คณะกรรมการอาจกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก นอกจากนี้ การเดินทางไปประชุมยังมีส่วน ในการเพิ่ม carbon footprint ด้วย

ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ระบบคณะกรรมการในสองรูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการตามกฎหมาย กับคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีข้อเสนอว่า การจัดตั้ง คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบ คณะกรรมการในกฎหมาย (ตามเอกสารแนบ) โดยเคร่งครัด และจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการโดยรัฐมนตรีหรือสำนักงาน ก.พ.ร. แล้วแต่กรณี หากไม่ผ่านการประเมินให้ยุบเลิกคณะกรรมการ ดังกล่าวเสีย และไม่ควรถูกกำหนดให้คณะกรรมการที่จัดตั้งตามคำสั่งของฝ่ายบริหารทำงานปกติประจำ

ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ลงมติเห็นชอบ แนวทางตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอดังกล่าว และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการของมหาวิทยาลัยในการรวบรวมข้อมูลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และครบถ้วนสมบูรณ์ จึงเห็นควรเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณามอบหมายแต่ละส่วนงานเร่งดำเนินการสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็น หากเห็นว่าคณะกรรมการใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ประกอบด้วย และส่งข้อมูลการสำรวจพร้อมคำชี้แจงให้ฝ่ายกฎหมายเพื่อที่จะได้จัดทำข้อมูลส่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทราบภายในกำหนดเวลาต่อไป ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้ นั้น

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ พิจารณาแล้วมีมติมอบหมายให้แต่ละส่วนงานเร่งดำเนินการสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็น หากเห็นว่าคณะกรรมการใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ต่อไปให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการ ในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ประกอบด้วย และส่งข้อมูลการสำรวจพร้อมคำชี้แจงให้ฝ่ายกฎหมาย ภายในวันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อจะได้จัดทำข้อมูลส่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ทราบภายในกำหนดเวลาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)

รองอธิการบดี

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารฯ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย ฝ่ายกฎหมาย โทร. ๓๑๔๘-๙

ที่ อว ๖๙.๒.๑๖/๕๔๙

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการ

เรียน อธิการบดี ผ่านรองอธิการบดี

ด้วยเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือแจ้งให้มหาวิทยาลัยดำเนินการสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ หากเห็นว่าคณะกรรมการใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ และให้แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมทราบภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สืบเนื่องมาจากการใช้ระบบคณะกรรมการก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเป็นกลไกที่นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลายของผู้ร่วมเป็นกรรมการมาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบ อย่างไรก็ตาม การใช้ระบบคณะกรรมการเหมาะสมกับกรณีที่จำเป็นต้องระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อให้เกิดการใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมเท่านั้น ไม่เหมาะที่จะใช้กับการดำเนินงานที่เป็นงานในลักษณะปกติประจำ (routine) เพราะจำทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้ และเป็นภาระด้านงบประมาณของรัฐเนื่องจากจะมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้ระบบคณะกรรมการหลายประการ เช่น ค่าเบี้ยประชุม และค่าบริหารจัดการต่าง ๆ และการใช้ระบบคณะกรรมการอาจกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก นอกจากนี้ การเดินทางไปประชุมยังมีส่วนในการเพิ่ม carbon footprint ด้วย

ซึ่งในปัจจุบันมีการใช้ระบบคณะกรรมการในสองรูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการตามกฎหมาย กับคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีข้อเสนอว่า การจัดตั้งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย (ตามเอกสารแนบ) โดยเคร่งครัด และจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโดยรัฐมนตรีหรือสำนักงาน ก.พ.ร. แล้วแต่กรณี หากไม่ผ่านการประเมินให้ยุบเลิกคณะกรรมการดังกล่าวเสีย และไม่ควรถูกกำหนดให้คณะกรรมการที่จัดตั้งตามคำสั่งของฝ่ายบริหารทำงานปกติประจำ

ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ลงมติเห็นชอบแนวทางตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอดังกล่าว และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

เพื่อให้การดำเนินการของมหาวิทยาลัยในการรวบรวมข้อมูลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และครบถ้วนสมบูรณ์ จึงเห็นควรเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาขอบหมายแต่ละส่วนงานเร่งดำเนินการสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ของคณะกรรมการที่อยู่

งานประชุม กองกลาง
รับที่ 657
วันที่ 0 พ.ย. 2564
เวลา 10:00 น.

อธิการบดี
รับที่ 3922 มวส น.
วันที่ 16 พ.ย. 2564

ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็น หากเห็นว่าคณะกรรมการใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการ ในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ประกอบด้วย และส่งข้อมูลการสำรวจ พร้อมคำชี้แจงให้ฝ่ายกฎหมายเพื่อที่จะได้จัดทำข้อมูลส่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทราบภายในกำหนดเวลาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายเสริมศักดิ์ ไชยทา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินวง)

รองอธิการบดี

12 พ.ย. 2564

อธิการบดี

16 พ.ย. 2564

ฝ่ายกฎหมาย

งานประสานงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้	
รับที่ 382	เวลา 13.40 น.
วันที่ ๗ พย ๖4	

ที่ อว ๐๒๐๑.๒/ว ๑๖๙๙๕

ถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ฝ่ายกฎหมาย	
รับที่ ๖๕	
วันที่ 10 พ.ย. 2564	
เวลา 1๔.๓๐ น.	

มหาวิทยาลัยแม่โจ้	
รับที่ 1797	
วันที่ 9 พ.ย. 2564	
เวลา 16.๓๐ น.	

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอส่งสำเนาหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๓๓๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการใช้ระบบ
คณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อโปรดพิจารณา
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และขอความกรุณาแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานปลัดกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ทราบภายในกำหนดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เพื่อที่จะได้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กองกฎหมาย

กลุ่มพัฒนากฎหมาย (กฎหมาย)

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๔๐๔๔

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๓๙

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เลขรับ 28911
รับ 15 ต.ค. 2564
เวลา 10.49 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
รับ 18.25
วันที่ 11 ต.ค. 64
เวลา 13.01

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๓๓๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐ ยี่สิบกระทรวง
เลขรับ 11141
วันที่ 15 ต.ค. 64
เวลา 14.05 น.

๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๑๓/๒๒๔
ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ
เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ลงมติ

- เห็นชอบแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป
- ให้ทุกหน่วยงานของรัฐสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่
ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย
เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้
หากเห็นว่าคณะกรรมการคณะใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจ
ที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการในกรณีที่สามารถกำหนดระยะเวลา
การดำเนินงานและการกึ่งสิ้นสุดได้ โดยให้หน่วยงานของรัฐที่มีคณะกรรมการตามกฎหมายและอนุบัญญัติ
รับผิดชอบดำเนินการและรายงานต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายและอนุบัญญัติ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

มอบ ผช.ปลร ดำเนินการ

๐๕๐๓

(นางณัฐฎา จาริ อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(ศาสตราจารย์นิติฤกษ์ ทรงศิริไค)

ปอว.

18 ต.ค. 2564

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายใน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (แจ้งมติรัฐมนตรี)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ใช้จน ๑๐/๑๐/๖๔
ทั้ง กทม.
นางสาว ๐๑.

๑๐-๑๐-๖๔

มอบ ปอว. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และทบทวนกฎหมาย
๐๖.๑๑.๖๔
นส. กรม.

(นายเจน พงษ์ วัฒนธรรม)
รมว.อว.

๑๑.๑๑.๖๔

๑๑.๑๑.๖๔

ที่ นร ๐๔๑๓/๒๕๕๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการ
ในกฎหมาย

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ
เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
และมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีการใช้ระบบ
คณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะเท่าที่จำเป็น โดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้กำหนด
ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายในประเด็นดังกล่าวตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย ซึ่งได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐ
ถือปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย
รวมถึงกฎหมายในระดับอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ นับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
เป็นต้นไป

๑.๓ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่อรายงานผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าว
ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง
โดยที่ปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายและตามคำสั่ง
ของฝ่ายบริหารขึ้นจำนวนมาก และสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ทำให้รัฐต้องพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารราชการ โดยเฉพาะการทำงาน
ในระบบคณะกรรมการให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะได้รายงานแนวทาง
ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ การใช้ระบบคณะกรรมการก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการ
แผ่นดิน โดยเป็นกลไกที่นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลายของผู้ร่วมเป็นกรรมการ
มาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบ
อย่างไรก็ตาม การใช้ระบบคณะกรรมการเหมาะสมกับกรณีที่ต้องระดมความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อให้เกิดการใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมเท่านั้น ไม่เหมาะที่จะใช้
กับการดำเนินงานที่เป็นงานในลักษณะปกติประจำ (routine) เพราะจะทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้
และเป็นการระดมงบประมาณของรัฐเนื่องจากจะมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบคณะกรรมการ
หลายประการ เช่น ค่าเบี้ยประชุม และค่าบริหารจัดการต่าง ๆ และการใช้ระบบคณะกรรมการ
อาจกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก นอกจากนี้ การเดินทางไปประชุมยังมีส่วน
ในการเพิ่ม carbon footprint ด้วย

๔.๒ ในปัจจุบัน มีการใช้ระบบคณะกรรมการในสองรูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการ
ตามกฎหมาย กับคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร

๔.๓ กรณีการใช้คณะกรรมการตามกฎหมาย นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติ
ให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการ
ในกฎหมาย และสำนักงานฯ ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้เป็นไปตามแนวทาง
ดังกล่าวแล้ว เพื่อให้เนื้อหาของร่างกฎหมายมีการใช้ระบบคณะกรรมการเท่าที่จำเป็น นับตั้งแต่
พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔.๔ การใช้คณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร นั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์
การจัดตั้งที่ชัดเจน จึงทำให้มีการตั้งคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหารขึ้นเป็นจำนวนมาก
และทำให้เกิดความล่าช้า เป็นภาระด้านงบประมาณ และขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง

๔.๕ สำหรับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการทั้งสองรูปแบบนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

๕. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕.๑ กรณีการจัดตั้งคณะกรรมการ ทั้งคณะกรรมการตามกฎหมายและคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร เสนอให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนา
กฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย (เอกสารแนบ) โดยเคร่งครัด

๕.๒ กรณีการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการ หากเป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติมอบหมาย
ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นผู้ประเมินทุกปี ส่วนคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร
สมควรมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ
ดังกล่าว โดยประเมินในรอบระยะเวลา หากไม่ผ่านการประเมินให้ยุบเลิกคณะกรรมการดังกล่าวเสีย

๕.๓ ไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการที่จัดตั้งตามคำสั่งของฝ่ายบริหารนั้นทำงาน
ปกติประจำ การกำหนดตัวชี้วัดตาม ๕.๒ ควรกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรม
(Innovation) ตัวชี้วัดด้านความยั่งยืน (Sustainability) และตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
ของประชาชน (Better Life) ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ มุ่งสู่ความยั่งยืน
คุ้มค่า และตอบคำถามได้ว่าประชาชนได้ประโยชน์อะไรจากการมีคณะกรรมการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๔๗ - ๘ ต่อ ๔๐๐๐ (นายจินตพันธ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง

๓๑๖
(นายภาณุมาศ อธิพันธ์)
นิติกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร.๒)/๒๐๑๕๗

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบ
คณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรี
ทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นสมควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

โดยที่มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็น และไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระบบคณะกรรมการในกฎหมายที่ก่อให้เกิดผล ดังต่อไปนี้ เป็นการใช้ระบบคณะกรรมการโดยไม่จำเป็น

(๑) ทำให้คณะกรรมการเป็นผู้บริหารงานโดยตรงหรือรับผิดชอบต่อการบริหารงานโดยตรง เว้นแต่เป็นผู้ควบคุมกำกับผู้บริหารในมหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน

(๒) ทำให้คณะกรรมการมีหน้าที่หรืออำนาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานหรือคณะกรรมการอื่น

(๓) ทำให้การบริการประชาชนหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดขั้นตอนมากขึ้นหรือเกิดความล่าช้า

(๔) ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจำนวนมากร่วมเป็นกรรมการด้วย

(๕) ทำให้เกิดผลเป็นการเบี่ยงเบนความรับผิดชอบ (accountability) ในผลของการกระทำได้โดยง่าย

(๖) เป็นการตัดอำนาจของคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการแทนคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เนื่องจากมติของคณะกรรมการ จะมีผลผูกพันหน่วยงานที่มีผู้แทนเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย หน่วยงานของรัฐจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ควรหลีกเลี่ยงการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เว้นแต่กฎหมายนั้นเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญหรือนโยบายระดับชาติ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งให้กำหนดเท่าที่จำเป็น ในกรณีที่จำเป็นต้องมีกรรมการดังกล่าว ควรกำหนดเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นโดยตรง

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้กำหนดเท่าที่จำเป็น ในกรณีที่จำเป็นต้องมีกรรมการดังกล่าว ควรกำหนดเฉพาะด้านที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นโดยตรง

ข้อ ๓ การแต่งตั้งกรรมการต้องไม่เป็นการเพิ่มพระราชภาระโดยไม่จำเป็น และไม่แต่งตั้งบุคคล
ซึ่งมีลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ฝ่ายกฎหมาย (คนต๖๗)

งานประสานงานมหาวิทยาลัยแม่โจ้	
รับที่ 382	เวลา 13.40 น.
วันที่ ๗ พย ๖4	

ที่ อว ๐๒๐๑.๒/ว ๑๖๙๙๖

ฝ่ายกฎหมาย	
รับที่ 10 พ.ย. 2564	เสนอแล้ว 1793
วันที่	เวลา

ถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอส่งสำเนาหนังสือ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๓๓๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการใช้ระบบ
คณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อโปรดพิจารณา
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และขอความกรุณาแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานปลัดกระทรวง
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ทราบภายในกำหนดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เพื่อที่จะได้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

กองกฎหมาย

กลุ่มพัฒนากฎหมาย (ชฎายุ)

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๐๐ ต่อ ๔๐๔๔

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๘๓๔

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เลขรับ 28911
วันที่ 15 ต.ค. 2564
เวลา 10.49 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 1875
วันที่ 11 ต.ค. 64
เวลา 13.31

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๓๓๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๖

เลขรับ 11441
วันที่ 15 ต.ค. 64
เวลา 14.05 น.

๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๑๓/๒๒๔ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ลงมติ

๑. เห็นชอบแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๒. ให้ทุกหน่วยงานของรัฐสำรวจจำนวน ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และพิจารณาความคงอยู่ ของคณะกรรมการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เหลืออยู่เพียงเท่าที่จำเป็นตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ทั้งนี้ หากเห็นว่าคณะกรรมการคณะใดที่ยังคงมีความจำเป็นที่จะยังคงต้องอยู่ต่อไป ให้แจ้งเหตุผล ระบุภารกิจ ที่ชัดเจน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวันสิ้นสุดของคณะกรรมการในกรณีที่สามารกำหนดระยะเวลา การดำเนินงานและภารกิจสิ้นสุดได้ โดยให้หน่วยงานของรัฐที่มีคณะกรรมการตามกฎหมายและอนุบัญญัติ รับผิดชอบดำเนินการและรายงานต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายและอนุบัญญัติ แล้วแต่กรณี

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

มอบ ผ.ช. ปลัด ดำเนินการ

(นางณัฏฐาจารย์ อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(ศาสตราจารย์นิติฤกษ์ ทรงศิริไย)

ปลอ.

18 ต.ค. 2564

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภายใน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๘ (แจ้งมติเวียน/๐๒)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

ใช้แทนการลงชื่อ

ทั้งนี้ กรม
นางสาว ๐๙

10.10.64

มอบ ปลอ. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และทบทวนคณะก.ก.ค.ค.
๐๖.๑๐.๖๔
นร. กรม. ๖๓

(นายเจนก เท่งธรรมทัศน์)
รมว.อา.

๑๑.๑๑.๒๕๖๔

ที่ นร ๐๔๑๓/๒๒๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการ
ในกฎหมาย

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการ
เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
และมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีการใช้ระบบ
คณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะเท่าที่จำเป็น โดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้กำหนด
ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายในประเด็นดังกล่าวตามคำแนะนำ
ของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย ซึ่งได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐ
ถือปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย
รวมถึงกฎหมายในระดับอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ นับตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
เป็นต้นไป

๑.๓ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอแนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานผลการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายและตามคำสั่งของฝ่ายบริหารขึ้นจำนวนมาก และสถานการณ์ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้รัฐต้องพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารราชการ โดยเฉพาะการทำงานในระบบคณะกรรมการให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะได้รายงานแนวทางดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ การใช้ระบบคณะกรรมการก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเป็นกลไกที่นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่หลากหลายของผู้ร่วมเป็นกรรมการมาปรับใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบอย่างรัดกุม การใช้ระบบคณะกรรมการเหมาะสมกับกรณีที่ต้องระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ หรือเพื่อให้เกิดการใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมเท่านั้น ไม่เหมาะที่จะใช้กับการดำเนินงานที่เป็นงานในลักษณะปกติประจำ (routine) เพราะจะทำให้เกิดความล่าช้าขึ้นได้ และเป็นภาระด้านงบประมาณของรัฐเนื่องจากจะมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบคณะกรรมการหลายประการ เช่น ค่าเบี้ยประชุม และค่าบริหารจัดการต่าง ๆ และการใช้ระบบคณะกรรมการอาจกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบโดยตรงได้ยาก นอกจากนี้ การเดินทางไปประชุมยังมีส่วนในการเพิ่ม carbon footprint ด้วย

๔.๒ ในปัจจุบัน มีการใช้ระบบคณะกรรมการในสองรูปแบบ ได้แก่ คณะกรรมการตามกฎหมาย กับคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร

๔.๓ กรณีการใช้คณะกรรมการตามกฎหมาย นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย และสำนักงานฯ ได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวแล้ว เพื่อให้เนื้อหาของร่างกฎหมายมีการใช้ระบบคณะกรรมการเท่าที่จำเป็น นับตั้งแต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔.๔ การใช้คณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร นั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งที่ชัดเจน จึงทำให้มีการตั้งคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหารขึ้นเป็นจำนวนมาก และทำให้เกิดความล่าช้า เป็นภาระด้านงบประมาณ และขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง

๔.๕ สำหรับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการทั้งสองรูปแบบนั้น ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน

๕. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕.๑ กรณีการจัดตั้งคณะกรรมการ ทั้งคณะกรรมการตามกฎหมายและคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหาร เสนอให้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย (เอกสารแนบ) โดยเคร่งครัด

๕.๒ กรณีการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของคณะกรรมการ หากเป็นคณะกรรมการตามกฎหมาย สมควรที่คณะรัฐมนตรีจะมีมติมอบหมายให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นผู้ประเมินทุกปี ส่วนคณะกรรมการตามคำสั่งของฝ่ายบริหารสมควรมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว โดยประเมินในรอบระยะเวลา หากไม่ผ่านการประเมินให้ยุบเลิกคณะกรรมการดังกล่าวเสีย

๕.๓ ไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการที่จัดตั้งตามคำสั่งของฝ่ายบริหารนั้นทำงานปกติประจำ การกำหนดตัวชี้วัดตาม ๕.๒ ควรกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็นนวัตกรรม (Innovation) ตัวชี้วัดด้านความยั่งยืน (Sustainability) และตัวชี้วัดด้านคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน (Better Life) ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ มุ่งสู่ความยั่งยืนคุ้มค่า และตอบคำถามได้ว่าประชาชนได้ประโยชน์อะไรจากการมีคณะกรรมการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๗๙๗ - ๘ ต่อ ๕๐๐๐ (นายจินตพันธุ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๗๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง

๓๑๕๗
(นายภาณุมาศ อิติพันธ์)
นิติกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗
ที่ นร ๐๔๐๓ (กร.๒)/๒๐๖๕๗ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการใช้ระบบคณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการใช้ระบบ
คณะกรรมการเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรี
ทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นสมควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี
ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

โดยที่มาตรา ๕ และมาตรา ๒๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็น และไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระบบคณะกรรมการในกฎหมายที่ก่อให้เกิดผล ดังต่อไปนี้ เป็นการใช้ระบบคณะกรรมการโดยไม่จำเป็น

(๑) ทำให้คณะกรรมการเป็นผู้บริหารงานโดยตรงหรือรับผิดชอบต่อการบริหารงานโดยตรง เว้นแต่เป็นผู้ควบคุมกำกับผู้บริหารในมหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน

(๒) ทำให้คณะกรรมการมีหน้าที่หรืออำนาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานหรือคณะกรรมการอื่น

(๓) ทำให้การบริการประชาชนหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดขึ้นตอนมากขึ้นหรือเกิดความล่าช้า

(๔) ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจำนวนมากร่วมเป็นกรรมการด้วย

(๕) ทำให้เกิดผลเป็นการเบี่ยงเบนความรับผิดชอบ (accountability) ในผลของการกระทำได้ง่าย

(๖) เป็นการตัดอำนาจของคณะรัฐมนตรี หรือเป็นการดำเนินการแทนคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เนื่องจากมติของคณะกรรมการจะมีผลผูกพันหน่วยงานที่มีผู้แทนเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย หน่วยงานของรัฐจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ควรหลีกเลี่ยงการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เว้นแต่กฎหมายนั้นเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญหรือนโยบายระดับชาติ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งให้กำหนดเท่าที่จำเป็น ในกรณีที่จำเป็นต้องมีกรรมการดังกล่าว ควรกำหนดเฉพาะตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นโดยตรง

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้กำหนดเท่าที่จำเป็น ในกรณีที่จำเป็นต้องมีกรรมการดังกล่าว ควรกำหนดเฉพาะด้านที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นโดยตรง

ข้อ ๓ การแต่งตั้งกรรมการต้องไม่เป็นการเพิ่มพระราชภาระโดยไม่จำเป็น และไม่แต่งตั้งบุคคล
ซึ่งมีลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์
